

PATVIRTINTA
Matuizų pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2022 m. rugsėjo 29 d.
įsakymu Nr. V-20

**MATUIZŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS
VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS
I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

Matuizų pagrindinės mokyklos Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą iš kiekvieno mokomojo dalyko. Matuizų pagrindinės mokyklos Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. 776 ir 2017 m. vasario 13 d. įsakymo Nr. 78 redakcijos), ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą.

Vertinimo apraše vartojamos sąvokos:

- **Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas** – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.
- **Įvertinimas** – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir pažangą.
- **Įsivertinimas** – paties mokinio ugdymo proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir nusimatymas tolesnių mokymosi žingsnių.
- **Formuojamasis vertinimas** – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmokti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų.

- **Diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti.
- **Apibendrinamasis vertinimas** – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.
- **Kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie mokinio įvairias veiklas, mokymosi pasiekimus ir (ar) pažangą kaupimas suminiais balais, kreditais ar ženklais, kurie numatytu laiku konvertuojami į pažymį (įskaitą). Kaupiamojo vertinimo kriterijus dalyko mokytojai aptaria mokslo metų pradžioje, jei reikia, – prieš kiekvieną kaupiamuoju būdu vertintiną veiklą.

II SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

2.1 Tikslas - sudaryti vienodas galimybes visiems mokiniams pasiekti maksimalių, jų galias atitinkančių, ugdymosi rezultatų ir brandinti mokymosi visą gyvenimą nuostatą.

2.2 Uždaviniai:

2.2.1 Nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;

2.2.2 Palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;

2.2.3 Vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingas sprendimus.

III SKYRIUS

VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

3.1 Vertinimo nuostatos:

3.1.1 Vertinimas grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais;

3.1.2 Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, jų supratimas ir taikymas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga.

3.1.3 Vertinimas skirtas padėti mokytis – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti;

3.1.4 Vertinama individuali mokinio pažanga – mokinio dabartiniai pasiekimai lyginami su ankstesniaisiais; vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

3.2 Vertinimo principai:

3.2.1 Tikslingumas – vertinimo metodai atitinka ugdymo(si) turinį;

3.2.2. Atvirumas ir skaidrumas – su mokiniais tariamasi dėl vertinimo kriterijų ir procedūrų, formų, laiko;

3.2.3 Objektyvumas ir veiksmingumas – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi išsilavinimo standartais;

3.2.4 Humaniškumas – kiekvienas vaikas gerbiamas, psichologiškai saugus;

3.2.5. Individualumas – fiksuojama individuali kiekvieno vaiko pažanga;

3.2.6 Sistemingumas – mokiniai skatinami mokytis sistemingai, didinant jų atsakomybės jausmą.

IV SKYRIUS

VERTINIMO PLANAVIMAS

4. Planuodamas ugdymo procesą, mokytojas planuoja ir vertinimą, siedamas jį su mokymosi uždaviniais, atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį:

4.1 Mokslo metų pradžioje metodinėse grupėse mokytojai aptaria ir suderina mokomojo dalyko ilgalaikius planus bei vertinimo tvarką metams (vertinimo metodus, formas, kriterijus), mokomųjų dalykų mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo aprašus, vadovaudamiesi Bendrosiose programose nurodytais pasiekimų lygiais (patenkinamu, pagrindiniu, aukštesniuju).

4.2 Ilgalaikio teminio plano mokymo ir mokymosi turinyje nurodomos vertinimo formos (kontrolinis darbas, savarankiškas darbas, laboratorinis darbas, projektas, įskaita ir kt.).

4.3 Mokytojas mokslo metų pradžioje (per pirmą pamoką) mokinius supažindina su mokomojo dalyko vertinimo tvarkos aprašu (vertinimo būdai, formomis, kriterijais ir kt.).

4.4 Mokytojas, pradėdamas naują skyrių (temą), su mokiniais aptaria vertinimo tikslus ir uždavinius, vertinimo formas ir kriterijus, darbo metodus ir laukiamus rezultatus.

4.5 Mokytojai kiekvienos pamokos pradžioje paskelbia mokiniams pamokos uždavinius, numato siekiamus rezultatus ir supažindina su rezultatų vertinimo kriterijais. Mokytojai planuoja, kokias bendrąsias ir dalykines kompetencijas mokiniai ugdysis, kaip kiekvienoje pamokoje bus vertinami mokinių pasiekimai, skatinamas mokinių įsivertinimas.

4.6 Dalykų mokytojai, planuodami integruotas pamokas, integruotus projektus, suderina ir numato bendrus vertinimo būdus, užduotis, kriterijus.

4.7 Mokiniais, kurie mokosi pagal pritaikytas arba individualizuotas programas, numatomas individualus vertinimas.

4.8 Mokinių pažangos ir pasiekimų situacija dukart per pusmetį aptariama dalykininkų metodinių grupių posėdžiuose, klasių tėvų susirinkimuose bei individualių pokalbių su mokiniais, tėvais (globėjais), mokytojais ir socialiniu pedagogu bei mokyklos administracija.

4.9 Pastebėję problemą (pvz., mokinys nedaro pažangos, nesiruošia pamokoms, neturi priemonių, keliskart įvertinamas nepatenkinamai), mokytojai informuoja klasės vadovą, o šis tėvus (globėjus) visais prieinamais būdais (telefono skambučiu ar žinute, tėvų iškvietimu į pokalbius mokykloje ir kt.). Jei reikia, pagalbą teikia socialinis pedagogas ir mokyklos administracija.

V SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE

5. Mokinių žinios ir gebėjimai vertinami vadovaujantis Bendrosiomis programomis, Pradinio ir Pagrindinio ugdymo programų aprašu, Švietimo mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijomis.

5.1 Planuodamas ugdymo procesą mokytojas planuoja vertinimą, jį sieja su mokymosi tikslais, uždaviniais, atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį ir gebėjimus;

5.2 Vertinant 5 – 10 klasių mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, kaupiamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimai.

5.3 Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, gaunama ugdymo procese, panaudojama, nustatant mokinių mokymosi poreikius, pritaikant ugdymo turinį individualiam darbui su mokiniu, mokinių grupei ar klasei, aptariant mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais ir jų tėvais (globėjais).

5.4 Pagrindinio ugdymo programoje:

5.4.1 dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu ir užtikrina ugdymosi tęstinumą;

5.4.2 mokinių pasiekimams įvertinti taikoma 10 balų vertinimo sistema;

5.4.3 dorinio ugdymo, pilietiškumo, dalyko modulio, žmogaus saugos mokinių pasiekimai vertinami „ įskaityta“, „neįskaityta“;

5.4.4 pagrindinio ugdymo procese taikoma vertinimo skalė:

Pasiekimų lygis	Trumpas apibūdinimas	Įvertinimas	
aukštesnysis	puikiai	10 (dešimt)	įskaityta
	labai gerai	9 (devyni)	
pagrindinis	gerai	8 (aštuoni)	
	pakankamai gerai	7 (septyni)	
	patenkinai	6 (šeši)	
patenkinamas	pakankamai patenkinamai	5 (penki)	
	silpnai	4 (keturi)	
nepatenkinamas	blogai	3 (trys)	neįskaityta
	labai blogai	2 (du)	
	neatliko užduoties	1 (vienas)	

5.4.5 jei mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu;

5.4.6 dalykų mokymosi pasiekimų įvertinimo įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir (ar) mokyklos direktoriaus įsakymą;

5.4.7 mokiniams, besimokantiems pagal individualizuotas ar pritaikytas programas, taikomi tie patys pažangos ir pasiekimų vertinimo kriterijai, atsižvelgiant į pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas.

5.4.8 mokinys, turintis trijų ar daugiau dalykų nepatenkinamus įvertinimus, mokyklos pedagogų tarybos sprendimu gali būti paliekamas kartoti kurso;

5.4.9 adaptaciniu laikotarpiu (5 klasių ir naujai atvykusių į 6 – 10 klases) mokinių pažanga ir pasiekimai nevertinami vieną mėnesį arba vertinami tik teigiamais pažymiais;

5.4.10 mokinių mokymosi **pasiekimų vertinimo formos**, už kurias rašomas pažymys:

5.4.10.1. **kontrolinis darbas:**

- * darbas raštu, ne mažesnis kaip 30 minučių trukmės, skirtas patikrinti, kaip įvaldyta programos dalis;
- * apie kontrolinį darbą testą mokiniai informuojami prieš savaitę, fiksuojama elektroniniame dienyne;
- * per vieną dieną klasei skiriamas tik 1 kontrolinis darbas;
- * pirmą dieną po mokinių atostogų, po šventinių dienų, po mokinio ligos kontrolinis darbas nerašomas;
- * mokiniai, praleidę kontrolinį darbą dėl pateisinamos priežasties, jo rašymą per savaitę derina su mokytoju; kontrolinis darbas paliekamas mokyklos skaitykloje ir per savaitę turi būti parašytas;
- * kontrolinio darbo rezultatus dalyko mokytojas elektroniniame dienyne fiksuoja ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas;
- * su ištaisytais ir įvertintais kontroliniais darbais mokiniai yra supažindinami, atliekama kontrolinio darbo analizė ir pildomi įsivertinimo lapai (VIP priedas).

5.4.10.2 **apklausa raštu:**

- * apklausa raštu trunka mažiau nei 15 minučių ir atliekama ne daugiau kaip iš vienos pamokos medžiagos;
- * darbai grąžinami ir su rezultatais mokiniai supažindinami ne vėliau kaip per savaitę;
- * iš anksto apie planuojamą apklausą mokiniai neinformuojami.

5.4.10.3 **savarankiškas darbas:**

- * darbas raštu, kurio trukmė pamokoje planuojama mokytojo nuožiūra (ne ilgesnė nei 30 minučių);
- * mokiniai atlieka mokytojo pateiktas užduotis iš jau išmoktų ar naujai išdėstytų temų;
- * savarankiško darbo metu mokiniai mokytojui leidus gali naudotis vadovėliais ar kita informacine medžiaga;

- * savarankiškas darbas gali vykti pasirinktinai (tikrinami ne visų mokinių darbai);
- * apie savarankiško darbo rašymą mokinių iš anksto informuoti nebūtina (išskyrus atvejus, kai reikalingos priemonės: žinynai, žodynai, skaičiuotuvai ir kt.);

5.4.10.4 rašinys, kūrybinis darbas:

- * rašiniai, kūrybiniai darbai rašomi 1-2 pamokas, apie juos pranešama iš anksto, data tikslinama prieš savaitę, įrašoma į elektroninį dienyną
- * darbai įvertinami ir grąžinami per 1 savaitę nuo parašymo dienos;

5.4.10.5 laboratorinis ir/ar praktikos darbas:

- * laboratorinis ir praktikos darbas trunka ne mažiau kaip 35 minutes, jo metu yra tikrinami mokinių gebėjimai teorines žinias taikyti praktikoje;
- * apie laboratorinį ar praktikos darbą pranešama ne vėliau kaip prieš vieną pamoką, fiksuojama elektroniniame dienyne;
- * laboratorinis ar praktikos darbas chemijos, fizikos ir biologijos pamokose vertinamas pažymiu;

5.4.10.6 projektinis darbas:

- * rengiamas iš vienos temos, tačiau gali būti ir integruotas;
- * apie projektinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę, fiksuojama elektroniniame dienyne;
- * trumpalaikį projektą gali atlikti vienas mokinys arba mokinių grupė;
- * įvertinimas fiksuojamas elektroniniame dienyne projekto pristatymo dieną;

5.4.10.7 Dalyvavimas **olimpiadose, konkursuose, varžybose** vertinamas mokytojo nuožiūra.

5.5 Mokinys, nesutinkantis su įvertinimu, kreipiasi į dalyko mokytoją arba į direktoriaus pavaduotoją ugdymui.

5.6 Ugdymo(si) procese mokiniai nuolat skatinami įsivertinant savo pažangą, pasiekimus, mokymosi rezultatus:

5.6.1 Įsivertinimo paskirtis – siekti, kad mokiniai, supratę savo stipriąsias ir silpnąsias puses, galėtų pagrįstai išsikelti tolesnius mokymosi tikslus bei numatyti jų siekimo strategijas.

5.6.2 Individualios pažangos vertinime ir įsivertinime dalyvauja pats mokinys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai), mokantys mokytojai, mokyklos administracija.

VI SKYRIUS

VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

6 Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informaciją, gaunamą ugdymo procese, panaudoja:

6.1 **Mokytojas**, nustatydamas mokinių mokymosi poreikius, pritaikydamas ugdymo turinį individualiai mokiniui, grupei, klasei, aptardamas mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais, su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) per tėvų susirinkimą arba pagal poreikį; (informuodamas klasės vadovą arba pavaduotoją ugdymui).

6.2 **Tėvai (globėjai, rūpintojai)**, sistemingai stebi elektroniniame dienyne vaiko pasiekimus, kartu su vaiku aptaria individualią pažangą, esant poreikiui kreipiasi į dėstomo dalyko mokytoją.

6.3 **Klasės vadovas**, seka ir vertina auklėtinių ugdymo ir saviugdos procesą, aptaria su ugdytiniais jų veiklą bei rezultatus, padeda išvelgti mokymosi veiklos rezultatų priežastis, numatyti tolesnius ugdymosi tikslus bei jų įgyvendinimo būdus, vykdo VIP apskaitą, bendradarbiauja su tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais sprendamas ugdytinių mokymosi bei vertinimo problemas.

6.4 Duomenys apie mokinių pasiekimus, gauti, atliekant tarptautinius ir nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus, diagnostinius ir standartizuotus testus, panaudojami informuojant tėvus (globėjus, rūpintojus) apie bendrojo ugdymo kokybę ir rezultatus.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

7.1 Mokytojai dalykininkai susipažįsta su kiekvieno 5 klasės mokinių pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

7.2 Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginant jų su kitų mokinių pasiekimais.

7.3 Aprašu vadovaujasi visi mokytojai.

Aprobuota

Metodinės grupės posėdyje

2022- 09- 29 Nr. 9

